

سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

بیماری هاری

عنوان: بیماری هاری

گردآورنده: دکتر سید جواد طباطبائی (رئیس اداره بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی اداره کل دامپزشکی استان اصفهان)

مدیر داخلی: محمد اکبری

ویراستار ترویجی و ادبی: علی مصطفوی، مژگان علی بخشی

طراحی و صفحه‌آرایی: نعیمه قاسمیان

تهیه شده در: اداره رسانه‌های آموزش و ترویج مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان اصفهان

ناشر: سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

شمارگان: ۲۰۰۰

نوبت چاپ: اول

مسئولیت صحت مطالب با گردآورنده است.

شماره ثبت در شورای انتشارات سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان به شماره ۰۲/۱۴۰۳/۵۰/۳۹ تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۰ است

نشانی: اصفهان - خیابان هزارجریب - سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی - اداره رسانه‌های آموزشی و ترویجی

تلفن: ۰۳۱-۳۷۹۱۳۱۳۵

● حیوانات حلال گوشت چنانچه توسط حیوانی، مورد گزش واقع شوند (حتی اگر خراش کوچکی روی بدن آنها ایجاد کرده باشد)، باید در اسرع وقت و حداکثر در ۴۸ ساعت پس از زمان گزش، زیر نظر دامپزشکی ذبح شده و طبق نظر دامپزشکی عمل شود.

● از نگهداری سگ و گربه خانگی خودداری نموده و یا تحت نظر دامپزشکی نسبت به واکسیناسیون علیه هاری به طور سالانه اقدام نموده و از دسترسی حیوانات ولگرد به این حیوانات خانگی جلوگیری گردد.

● با هماهنگی دامپزشکی نسبت به واکسیناسیون (سالی یکبار) سگ‌های گله و نگهبان علیه هاری اقدام گردد.

● در صورت زیاد شدن جمعیت سگ‌های ولگرد در مناطق مسکونی از نهادهای مرتبط (شهرداری، بخشدار و دهیاری‌ها) درخواست شود تا نسبت به ساماندهی جمعیت سگ‌های ولگرد اقدام نمایند.

اداره رسانه‌های آموزشی، ترویجی

پاییز ۱۴۰۳

علائم بیماری هاری در حیوانات:

به طور کلی علائم بالینی در حیوان هار با یکی از دو شکل، خشمگین (عصبی شدن و حمله ور شدن به انسان و حیوانات دیگر) و آرام (گوشه گیر شدن و گاه فلجی) ظاهر می شود.

عمده ترین نشانه بیماری هاری در حیوانات، تغییر رفتار بوده که این تغییرات رفتاری در حیوانات مختلف نیز متفاوت است از جمله این علائم، حمله ور شدن، سر و صدای غیرعادی و نعره کشیدن، ریزش بزاق، عدم توانایی در خوردن و آشامیدن، خیره شدن طولانی به یک نقطه و فلجی می باشد. البته هر حیوان مبتلا، همه علائم را به صورت یکجا نشان نمی دهد.

توصیه های پیشگیرانه از بیماری هاری:

در مورد افراد حیوان گزیده (گاز گرفتگی و یا حتی پنجه کشیدن و ایجاد خراش) می بایست بلافاصله، محل گاز گرفتگی یا خراش را چندین بار با آب و صابون شستشو نموده و در اسرع وقت به مراکز بهداشتی (شبکه بهداشت و درمان شهرستان) مراجعه نموده تا نسبت به سرم درمانی و واکسیناسیون علیه هاری فوراً اقدام گردد. ضمناً از بخیه کردن این زخم ها جداً باید خودداری نمود. ایجاد تغییرات رفتاری در حیوانات (وحشی، اهلی و خانگی) باید به عنوان مشکوک به هاری در نظر گرفته شده و موضوع به شبکه دامپزشکی شهرستان اطلاع رسانی شود.

راه های سرایت بیماری هاری:

ویروس عامل بیماری هاری عمدتاً در بزاق (آب دهان) حیوان مبتلا وجود داشته و از هر راه وارد بدن انسان یا دام دیگری شود موجب انتقال بیماری خواهد شد.

● عمده ترین راه انتقال بیماری هاری، گاز گرفتن و پنجه کشیدن حیوان هار به انسان یا سایر حیوانات می باشد.

● چنانچه بزاق حیوان هار، روی مخاط چشم، بینی و دهان و یا روی زخم و حتی روی پوست دارای خراش مختصر هم ریخته شود، بیماری منتقل می شود.

● انتقال از راه دستگاه گوارش نیز ممکن است اتفاق بیفتد. لذا باید از خوردن گوشت و فرآورده های دام های مشکوک و یا مبتلا به هاری، توسط انسان و دام خودداری و جلوگیری کرد.

● انتقال هاری از راه تنفسی نیز گزارش شده است. (حضور در غارهایی که خفاش های آلوده به هاری حضور داشته اند).

هاری اهمیت بیماری و راه های انتقال

هاری بیماری بسیار خطرناک، و صد در صد کشنده، مشترک و قابل انتقال بین انسان و دام است که انسان، گوشتخواران وحشی (سگ، گربه، گرگ، روباه، شغال و ...) و حیوانات اهلی (گاو، گوسفند، بز، اسب، الاغ و ...) را می تواند مبتلا نموده که در این صورت مرگ انسان و یا دام مبتلا، قطعی بوده و هیچ راه درمانی وجود ندارد.

بنابراین فقط باید از ابتلای به بیماری هاری پیشگیری نمود.